Europeiska unionens

officiella tidning

C 154

sextiotredje årgången

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

7 maj 2020

Innehållsförteckning

III *Förberedande akter*

Revisionsrätten

2020/C 154/01 Yttrande nr 2/2020 *(i enlighet med artiklarna 287.4 och 322.1 a i EUF-fördraget)* över kommissionens ändrade förslag av den 14 januari 2020 till förordning om gemensamma bestämmelser (COM(2020) 23 final) 1

SV

III

(Förberedande akter)

REVISIONSRÄTTEN

YTTRANDE nr 2/2020

(i enlighet med artiklarna 287.4 och 322.1 a i EUF-fördraget)

över kommissionens ändrade förslag av den 14 januari 2020 till förordning om gemensamma bestämmelser *(COM(2020) 23 final)*

(2020/C 154/01)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Punkt	*Sida*
Inledning	1–3	1
Konsekvensbedömning	4–5	2
Strategiska mål på EU-nivå	6–8	2
Prestationsramen för Fonden för en rättvis omställning	9	3
Övervakning och användning av prestationsuppgifter för Fonden för en rättvis omställning	10–12	3
Genomförandemekanism	13–14	3

Inledning

1. Den 14 januari 2020 offentliggjorde kommissionen sitt ändrade förslag till förordning om gemensamma bestämmelser för nästa programperiod 2021–2027 ([1]). Den rättsliga grunden för kommissionens förslag innebär att revisionsrätten ska höras ([2]), och rådet och Europaparlamentet har i separata skrivelser begärt att få revisionsrättens synpunkter ([3]). Genom detta yttrande uppfylls kravet på att revisionsrätten ska höras.

2. Kommissionens ändrade förslag till förordning om gemensamma bestämmelser handlar om inrättandet av en ny fond – Fonden för en rättvis omställning (FRO). FRO kommer att komplettera de sammanhållningspolitiska fonder som omfattas av förslaget till förordning om gemensamma bestämmelser, bland annat Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden+ (ESF+) och Sammanhållningsfonden.

([1]) Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden samt Europeiska havs- och fiskerifonden, och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering (COM(2020) 23 final).

([2]) Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, artikel 322.1 a.

([3]) Revisionsrätten mottog skrivelser från Europaparlamentet och Europeiska unionens råd med begäran om revisionsrättens yttrande den 4 februari 2020 respektive den 23 januari 2020.

3. I oktober 2018 offentliggjorde vi ett yttrande över det ursprungliga förslaget till förordning om gemensamma bestämmelser ([4]). Det föreliggande yttrandet gäller endast kommissionens ändrade förslag. När lagstiftningsprocessen nu fortsätter uppmanar vi kommissionen och lagstiftarna att beakta de frågor för övervägande som vi tar upp i de båda yttrandena.

Konsekvensbedömning

4. Varken kommissionens ändrade förslag till förordning om gemensamma bestämmelser eller dess åtföljande förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för en rättvis omställning (FRO-förordningen) har varit föremål för en konsekvensbedömning. Enligt förslaget beror detta på tidsbrist och på det tidigare arbete som utförts inom ramen för det ursprungliga förslaget till förordning om gemensamma bestämmelser ([5]). I april 2016 konstaterade Europaparlamentet, rådet och kommissionen att konsekvensbedömningar är ett viktigt verktyg för att förbättra kvaliteten på lagstiftning ([6]). För kommissionen innebär det att det är obligatoriskt att göra konsekvensbedömningar av de lagstiftningsinitiativ som förväntas få betydande ekonomiska, miljömässiga eller sociala konsekvenser. Vi har tidigare konstaterat att kvaliteten på lagstiftningen också är viktig för att minska den administrativa bördan och säkerställa att program är väl utformade ([7]).

5. I vårt första yttrande konstaterade vi att konsekvensbedömningar hade gjorts av de fondspecifika förordningarna men att förordningen om gemensamma bestämmelser inte hade varit föremål för en sådan bedömning ([8]). Kommissionen har nu avvikit ytterligare från sin egen goda praxis genom att inte göra en konsekvensbedömning av den nya FRO. Detta ger upphov till risker, till exempel att intressenterna får orimliga förväntningar, och det är oklart om den föreslagna finansieringen kan tillgodose investeringsbehoven i de territorier som berörs av FRO.

Strategiska mål på EU-nivå

6. Vi konstaterade att avsaknaden av EU-högnivåprioriteringar var en allvarlig brist i det ursprungliga förslaget till förordning om allmänna bestämmelser ([9]). Därför välkomnar vi i princip den diskussion om EU:s prioriteringar som inleddes av kommissionen i samband med presentationen av den europeiska gröna given.

7. Genom det ändrade förslaget till förordning om allmänna bestämmelser införs ett nytt särskilt mål för FRO-finansiering, men målet är brett och anger inte tydligt vad som ska åstadkommas med pengarna ([10]). För att finansieringen ska vara ändamålsenlig måste medlemsstaterna när de väl har godkänt den europeiska gröna given fastställa meningsfulla och specifika mål i sina regionala strategier (territoriella planer för en rättvis omställning ([11])). Kvaliteten på dessa mål kommer i sin tur att bero på kvaliteten på medlemsstaternas nationella energi-och klimatplaner, eftersom lagstiftningen kräver att planerna för en rättvis omställning ska vara förenliga med dessa planer ([12]). Vi konstaterar att åtta av medlemsstaterna inte hade lämnat in sina slutgiltiga planer till kommissionen den 7 februari 2020 trots att tidsfristen för att göra det var den 31 december 2019.

([4]) Yttrande nr 6/2018 (i enlighet med artiklarna 287.4 och 322.1 a i EUF-fördraget) över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden samt Europeiska havs- och fiskerifonden, och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering.

([5]) Europeiska kommissionen: förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för en rättvis omställning (COM(2020) 22 final), motivering.

([6]) Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning av den 13 april 2016. I kommissionens riktlinjer för bättre lagstiftning från 2017 (SWD(2017) 350) konstateras dessutom att konsekvensbedömningar är en av principerna om bättre lagstiftning.

([7]) Revisionsrättens briefingdokument *Förenkling av genomförandet av sammanhållningspolitiken efter 2020*, maj 2018, punkterna 30–34 och vägledande princip III.

([8]) Yttrande nr 6/2018, punkt 5.

([9]) Yttrande nr 6/2018, punkt 20.

([10]) Ändrat förslag till förordning om gemensamma bestämmelser (COM(2020) 23 final), artikel 4: ”FRO ska stödja det särskilda målet att göra det möjligt för regioner och människor att hantera de sociala, ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av omställningen till en klimatneutral ekonomi.”

([11]) Förslag till förordning om FRO (COM(2020) 22 final), artikel 6.

([12]) Förslag till förordning om FRO (COM(2020) 22 final), artikel 6.1.

8. Programplaneringen av FRO bygger på en bottom-up-strategi. Hur väl EU kommer att leva upp till ambitionerna i den europeiska gröna given kommer att bero på regionernas och medlemsstaternas engagemang för att på ett ändamålsenligt sätt bidra till målet om minskade koldioxidutsläpp. I detta sammanhang påminner vi om vår slutsats från vårt första yttrande, nämligen att ”[d]et saknas […] en tydlig vision i förslaget om vad EU vill åstadkomma med medlen, vilket skulle kunna medföra risker när det gäller politikens utformning, genomförande och effekter”. Vi uppmanade kommissionen och lagstiftarna att överväga att föreslå tydliga EU-prioriteringar – med tillhörande mål – som medlen måste bidra till ([13]). Dessa punkter gäller också FRO.

Prestationsramen för Fonden för en rättvis omställning

9. Genom förslaget till ändring av förordningen om gemensamma bestämmelser införs en prestationsram för övervakning, rapportering och utvärdering av FRO-interventionernas prestation. I FRO-förordningen föreslås gemensamma output- och resultatindikatorer som ska användas i programmen ([14]). Dessa gemensamma indikatorer har i stor utsträckning anpassats till de gemensamma indikatorer som föreslås för Eruf och ESF+. Medlemsstaterna kan dessutom föreslå programspecifika indikatorer på grundval av sina territoriella planer för en rättvis omställning. Vi välkomnar införandet av de gemensamma output- och resultatindikatorerna som ett viktigt steg för att öka fokus på prestation eftersom det möjliggör aggregering av prestationsuppgifter och jämförelser av prestation ([15]).

Övervakning och användning av prestationsuppgifter för Fonden för en rättvis omställning

10. Enligt förslaget till förordning om gemensamma bestämmelser ska medlemsstaterna via ett elektroniskt system föra över information om det finansiella och prestationsrelaterade genomförandet av varje program till kommissionen varannan månad ([16]). Vi noterar dock att kommissionen i det ändrade förslaget till förordning om gemensamma bestämmelser inte har anpassat titeln på den aktuella mallen så att den speglar nödvändigheten av att prestationsuppgifter om FRO-finansierade insatser överförs ([17]).

11. Vad beträffar användningen av prestationsuppgifter för FRO införs i det ändrade förslaget till förordning om gemensamma bestämmelser en möjlighet till finansiella korrigeringar om de mål som fastställts för FRO inte uppnås ([18]). Detta förslag har potential att stärka ansvarsskyldigheten för att uppnå resultat, eftersom det syftar till att skapa en direkt koppling mellan god prestation och finansiering. Vi har tidigare konstaterat att det har varit svårt att tillämpa sanktioner av detta slag, vilket försvagar den potentiella incitamentseffekten ([19]). Därför välkomnar vi kommissionens förslag i princip men konstaterar att det skulle behöva förtydligas när det gäller vilka metoder som ska användas för att till exempel uppskatta hur väl underbyggda de fastställda målen är, bedöma bristande måluppfyllelse och tillämpa finansiella korrigeringar. Till exempel är det oklart om underprestation i fråga om resultat ska beaktas.

12. Kommissionen och lagstiftarna bör överväga att

1. ändra bilaga VII i förordningen om gemensamma bestämmelser för att fånga upp information om output- och resultatindikatorer för FRO och andra fonder som omfattas av sammanhållningspolitiken,
2. precisera metoden för att bedöma finansiella korrigeringar som är kopplade till att de mål som fastställts för FRO inte uppnås.

Genomförandemekanism

13. I vårt första yttrande uppmärksammade vi de potentiella fördelar som förordningen om gemensamma bestämmelser erbjuder om en förenklad genomförandemodell används: ”finansiering som inte är kopplad till kostnader”. Tidigare revisioner har visat att det i denna form av stöd förekommer färre fel avseende regelefterlevnad och att den bidrar till att minska den administrativa bördan ([20]). Eftersom FRO-stöd enligt förslaget ska kopplas närmare till uppfyllelsen av vissa villkor skulle FRO vara väl lämpad för denna form av genomförande, genom vilken regionernas framgång med att uppnå sina mål för minskade koldioxidutsläpp skulle belönas direkt.

([13]) Yttrande nr 6/2018, punkterna 22 och 23.
([14]) Förslag till förordning om FRO (COM(2020) 22 final), artikel 8 och bilaga III.
([15]) Yttrande nr 6/2018, punkt 59.
([16]) Förslag till förordning om gemensamma bestämmelser (COM(2018) 375 final), artikel 37 och bilaga VII, Mall för överföring av uppgifter.
([17]) Ändrat förslag till förordning om gemensamma bestämmelser (COM(2020) 23 final), bilaga VII, och förslaget till förordning om gemensamma bestämmelser (COM(2018) 375 final), bilaga VII, tabell 3.
([18]) Ändrat förslag till förordning om gemensamma bestämmelser (COM(2020) 23 final), artikel 98.6, och förslaget till förordning om Fonden för en rättvis omställning (COM(2020) 22 final), artikel 9.
([19]) Briefingdokument om en prestationsinriktad sammanhållningspolitik, juni 2019, vägledande princip 6.
([20]) Yttrande nr 6/2018, punkterna 76 och 77.

14. Kommissionen och lagstiftarna bör överväga att

3. uppmuntra medlemsstaterna att när så är möjligt använda alternativet finansiering som inte är kopplad till kostnader i FRO.

Detta yttrande antogs av revisionsrätten vid dess sammanträde i Luxemburg den 26 mars 2020.

För revisionsrätten

Klaus-Heiner LEHNE

Ordförande

ISSN 1977-1061 (elektronisk utgåva)
ISSN 1725-2504 (pappersutgåva)

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV